

Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Teknisk rapport til spørgeskemaundersøgelsen "Fællesskabsforestillinger blandt danskere og nydanskere"

Kongshøj, Kristian

Publication date:
2015

Document Version
Tidlig version også kaldet pre-print

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):
Kongshøj, K. (2015). *Teknisk rapport til spørgeskemaundersøgelsen "Fællesskabsforestillinger blandt danskere og nydanskere"*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Teknisk rapport

til spørgeskemaundersøgelsen

**”Fællesskabsforestillinger blandt danskere og
nydanskere”**

Kristian Kongshøj

1. Forord

Denne tekniske rapport beskriver spørgeskemaundersøgelsen "Fællesskabsforestillinger blandt danskere og nydanskere". Rapporten beskriver indsamlingsprocessen og særlige forhold ved det færdige datasæt. Specifikt redegøres for datamaterialets omfang, metode, stikprøver og svar, bortfald, repræsentativitet og statistiske vægte.

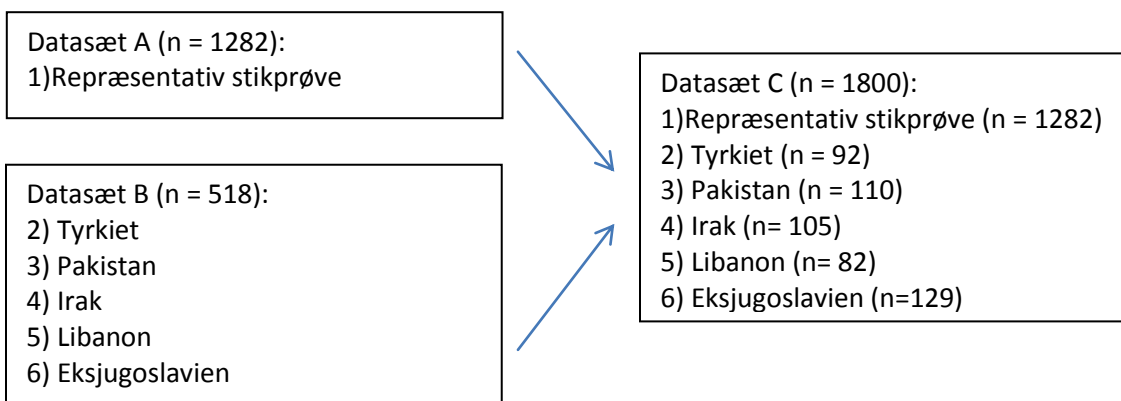
Rapporten er udarbejdet i januar 2015 af Kristian Kongshøj, forskningsassistent ved Institut for Statskundskab, Aalborg Universitet.

Spørgeskemaundersøgelsen er en del af forskningsprojektet "The Politics of Social Cohesion"¹, finansieret af Det Frie Forskningsråds Sapere Aude-program. Projektet ledes af Nils Holtug (lektor ved Københavns Universitet) i samarbejde med Garbi Schmidt (professor ved Roskilde Universitetscenter) og Lars Torpe (lektor ved Aalborg Universitet).

2. Datamaterialet

"Fællesskabsforestillinger blandt danskere og nydanskere" omfatter to datasæt, hvoraf det ene omfatter et repræsentativt udsnit af befolkningen og det andet fem udvalgte ikke-vestlige indvandrergupper (fra Tyrkiet, Pakistan, Irak, Libanon og Eksjugoslavien), inkl. efterkommere. Et kombineret datasæt med alle seks befolkningsgrupper er også blevet konstrueret. Datasættene er tilgængelige i filformater til brug for statistikprogrammerne SPSS og Stata.

Figur 1: Undersøgelsens tre datasæt

¹ Se mere på: http://amis.ku.dk/pol_social_coh/

3. Metode

Udførelse og tidsperiode: Danmarks Statistik har med opdrag fra Københavns Universitet udført dataindsamling i perioden 31. okt. 2014 – 6. dec. 2014 (web) og 12. nov. 2014 – 28. nov. 2014 (telefon). Se indsamlingsmetode herunder for beskrivelse af web og telefon.

Indsamlingsmetode: Danmarks Statistik (DST) har lavet et dataudtræk med interviewpersonen og op til tre øvrige personer i husstanden over 18 år. DST har anvendt den seneste adressekode fra CPR-registret. Har der været en flytning inden for de seneste måneder, er den tidligere adressekode medtaget. Data er blevet sendt til telefonnummerberigelse.

DST har dernæst sendt et brev til interviewpersonen inden interview. Telefonnummer er blevet inkluderet i brevet, men hvis personen ønskede at blive kontaktet på et andet nummer, har dette været muligt. Såfremt DST ikke har fundet telefonnummer på personen har der i brevet været en opfordring til at indsende et telefonnummer på mail.

Spørgeskemaet er blevet besvaret med en kombination af web- og telefonundersøgelse, evt. også postskema. I brevet til interviewpersonen er blevet sendt login og password, så personen selv har kunnet udfylde skemaet på internettet. Personen har normalt haft 8-14 dage til at svare på internettet før DST har forsøgt at kontakte pr. telefon.

Både for den repræsentative stikprøve og for indvandrere/efterkommere gælder det, at de fleste svar har været webbaserede. Telefonsvar fylder dog lidt mere blandt gruppen af indvandrere og efterkommere².

Pilotundersøgelse: En pilotundersøgelse af spørgeskemaet blev udført med en stikprøve på 300 personer (150 repræsentanter for befolkningen generelt og 30 fra hver af de fem indvandrergrupper). Pilotundersøgelsen blev udført d. 24-29. september 2014.

Sprog: Besvarelse af spørgeskemaet er i alle tilfælde foregået på dansk (både web og telefon). Spørgeskemaet er således ikke blevet oversat til andre sprog, og der har ikke været anvendt tolkebistand.

Aldersafgrænsning: Den repræsentative stikprøve omfatter alle over 18 år, mens aldersafgrænsningen for indvandrergrupperne er 18-60 år.

Population: Danmarks Statistik danner populationer med udgangspunkt i Befolkningsregisteret (CPR) samt øvrige registeroplysninger. I denne proces anvendes et unikt person-ID for alle

²Repræsentativ stikprøve: Web = 68.4 pct og telefon = 31.6 pct. Indvandrere/efterkommere: Web = 54.4 pct og telefon = 45.6 pct.

personer (en anonym CPR-nøgle). Data testes og fejlsøges for at sikre at hver person kun optræder én gang i populationen.

Efter stikprøvedesignet er blevet konstrueret, dannedesstikprøven. Her anvendtes SRS-metode (Simple Random Sample). Denne metode giver samme tilfældige udvalgschance (uden tilbagelægning) for alle deltagere. Metoden danner en ny tilfældig seedning hver gang og sikrer dermed, at det ikke er de samme personer, som bliver udvalgt fra populationen gentagne gange.

Personer i populationen er blevet afgrænset af den seneste befolkningsstatus inden undersøgelsen blev sat igang. Befolkningsstatus dannes hvert kvartal 30 dage efter kvartalsafslutning dvs. at 1. januar er klar primo februar osv. For at tælles med i den danske befolkning, skal man have bopæl i Danmark og have tildelt et CPR-nummer.

CPR's befolkningsstatus er ret præcis. Usikkerheden på den samlede befolkning er få promille. Kun ved undersøgelser, hvor personer har flyttet ind og ud af Danmark, kan der være en større usikkerhed.

Omkring 0,5 pct. af den danske befolkning har adressebeskyttelse, hvilket betyder, at de ikke deltager i interviewundersøgelser fra Danmarks Statistik. Desuden er der personer i Danmark som ikke kan kontaktes pga. at der ikke er oplysninger om deres adresse.

Personer, som flytter ud af Danmark, er ikke tvunget til at lade det registrere nogen steder. Der er derfor en mindre gruppe personer, som stadig er registret som en del af den danske befolkning, på trods af at de ikke længere har adresse i Danmark.

Udenlandske uddannelsessøgende skal have et CPR-nummer for at blive optaget på en dansk uddannelse. De skal dog også være optaget på studiet før de kan få opholdstilladelse, og der kan derfor være et mindre antal personer, som ikke tælles med.

4. Stikprøver og svar

Tabel 1 herunder viser undersøgelsespopulationen samt brutto³- og nettostikprøve⁴ og antal svar.

Tabel 1: Population, stikprøver og svar.

	<i>Population</i>	<i>Bruttostik³.</i>	<i>Nettostik⁴.</i>	<i>Svar</i>	<i>Svar-pct⁵.</i>
<i>Repræsentativ stikprøve</i>	4.491.596	2.250	2.217	1.282	57,0
<i>Indvandrere/efterkommere (fem oprindelseslande)</i>	128.041	1.580	1.529	518	32,8

Svarprocenten på 32,8 for de fem indvandrergrupper er lidt lavere end sammenlignelige undersøgelser. Spørgeskemaet bag rapporten "Medborgerskab i Danmark" (2011)⁶, udarbejdet under Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration i samarbejde med Jørgen Goul Andersen, opnåede en svarprocent på 40,3 pct blandt syv oprindelseslande. Samme ministeriums rapport om "Etniske gruppers værdier" (2007)⁷, udarbejdet i samarbejde med Peter Gundelach og Esther Nørregaard-Nielsen, er baseret på en svarprocent på 52,5 pct. blandt indvandrere fra seks forskellige lande. Rockwool Fonden har lavet undersøgelser om "Integration blandt ikke-vestlige indvandrere" (2013)⁸ og "Holdninger til uddannelse og arbejde" (2008)⁹ med svarprocenter på henholdsvis 41,2 pct. (fem lande) og 48 pct. (ni lande).

Det skal bemærkes, at disse undersøgelser baserer sig på forskellige oprindelseslande, hvilket er en selvstændig forklaringsfaktor bag svarprocenterne. Svarprocenterne varierer altså på tværs af oprindelseslande.

For så vidt angår svarprocenten for den repræsentative stikprøve på 57 pct. er denne også lidt lavere end den sammenlignelige gruppe i ovennævnte undersøgelser (hvor svarprocenten varierer mellem 65 og 77 pct.). Det skal dog bemærkes, at der også her er forskelle i hvorvidt

³ Den udvalgte bruttostikprøve fra populationen uden hensyn til adressebeskyttelse og seneste flyttede/døde

⁴ Personer, der kunne kontaktes efter seneste CPR-opdatering, ekskl. personer med adressebeskyttelse og 'hjemløse' eller personer uden fast bopæl.

⁵ I forhold til bruttostikprøven

⁶ Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration (2011). *Medborgerskab i Danmark. Regeringens arbejdsgruppe for bedre integration*. København: Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

⁷ Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration (2007). *Etniske gruppers værdier – Baggrundsrapport*. København: Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

⁸ Bonke, Jens og Marie Louise Schultz-Nielsen (2013). *Integration blandt ikke-vestlige indvandrere. Arbejde, familie, netværk og forbrug*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.

⁹ Goul Andersen, Jørgen (2008). *Holdninger til uddannelse og arbejde blandt unge indvandrere, danskere og deres forældre*. Rockwool Fondens Forskningsenhed Arbejdspapir 20.

denne gruppe kun er baseret på 'etniske' danskere med dansk oprindelse eller i stedet er et repræsentativt udtræk (som i denne undersøgelse).

5. Bortfald

Svarprocenterne i tabel 1 betyder, at 43 pct. af den repræsentative bruttostikprøve ikke har svaret på spørgeskemaet, mens det gælder for 67,2 pct. af bruttostikprøven blandt de fem grupper af indvandrere og efterkommere. Disse personer er faldet bort af en række forskellige årsager. Tabel 2 herunder angiver de årsager, som er blevet anført af Danmarks Statistik.

Tabel 2: Årsager til bortfald

	<i>Repræsentativ stikprøve</i>	<i>Indvandrere/ efterkommere</i>	<i>Repræsentativ stikprøve</i>	<i>Indvandrere/ efterkommere</i>
	<i>Antal</i>		<i>Pct. af bruttostikprøve</i>	
<i>Ikke truffet</i>	285	322	12.7	20.4
<i>Nægter at svare</i>	282	122	12.5	7.7
<i>Sprog</i>	14	138	0.6	8.7
<i>Ikke kontakt på tlf.</i>	73	123	3.2	7.8
<i>Ikke fundet tlf.</i>	201	260	8.9	16.5
<i>IP ikkekontaktet</i>	33	51	1.5	3.2
<i>Øvrigt</i>	80	46	3.6	2.9
<i>I alt</i>	968	1062	43.0	67.2

Det ses at bortfaldet er højere blandt indvandrere og efterkommere for alle årsagstyper, bortset fra en større andel har nægtet at svare blandt den repræsentative stikprøve. Den største relative forskel udgøres af 'sprogvanskeligheder', idet næsten 9 pct. af bruttostikprøven er faldet bort af denne årsag blandt indvandrere og efterkommere.

Den væsentligste årsag blandt begge undersøgelsespopulationer har dog været, at respondenterne simpelthen har været 'ikke truffet' (12,7 pct. af den repræsentative stikprøve og 20,4 pct af indvandrerne). Den næstmest markante årsag er, at der ikke er blevet fundet telefonnummer på 16.5 pct. af stikprøven blandt indvandrergrupperne, mens den næstmest dominerende årsag for den repræsentative stikprøve er de 12.5 pct., der har nægtet at svare.

Disse mønstre er ikke overraskende, og som sagt er det en generel tendens ved denne og lignende undersøgelser, at svarprocenten er lavere blandt indvandrere og efterkommere. Det vigtige spørgsmål i denne sammenhæng er, om disse forskellige årsager til bortfald skader den endelige undersøgelses repræsentativitet.

6. Repræsentativitet

De to forskellige stikprøver er blevet dannet med henblik på at opnå repræsentativitet på forskellige baggrundsvariable.

Danmarks Statistik har lavet tabeloversigter på hhv. population og stikprøve for at se om sammensætningen er nogenlunde ensartet på en række baggrundsvariable (køn, alder, herkomst, uddannelse, indkomst mv.) Herudover er der også blevet testet for om der er udvalgt flere på samme bopæl, og om bopælen er en særlig adresse (med mange personer eller ugyldig adresse).

Herefter er stikprøverne blevet valideret op mod en aktuel CPR-befolkning (få dage gammel) for at sikre korrekte oplysninger på alle deltagere, samt frasortering af beskyttede, døde og udvandrede personer.

Demografiske forskelle mellem population og indsamlede svar: Med tanke på bortfaldet fra stikprøverne udestår naturligvis stadig spørgsmålet om de indsamlede svares repræsentativitet. Tabel 3 herunder viser fordelingerne blandt population og endelige svar på en række baggrundsvariable.

Generelt matcher de indsamlede svar i høj grad populationen på disse variable. Der er dog små skævheder, hvor af de fleste går igen blandt både indvandrere og den repræsentative del af undersøgelsen. Disse opsummeres under tabel 3.

Tabel 3. Population og spørgeskemasvar fordelt på baggrundsvariable

	<i>Repræsentativundersøgelse</i>		<i>De fem indvandrergupper</i>	
<i>Køn</i>	<i>Population</i>	<i>Svar</i>	<i>Population</i>	<i>Svar</i>
<i>Mænd</i>	49.2	47.7	52.1	53.9
<i>Kvinder</i>	50.8	52.3	47.9	46.1
<i>Alder pr. 1. nov. 2014</i>				
<i>18-34 år</i>	26.2	19.8	45.6	45.2
<i>35-49 år</i>	25.9	28.8	36.8	38.8
<i>50-64 år</i>	24.2	27.5	17.6	16.0
<i>65+ år</i>	23.7	23.9		
<i>Familiens sammensætning</i>				
<i>Enlige u. børn</i>	30.8	24.0	25.7	18.3
<i>Enlige m. børn</i>	5.5	4.4	9.1	8.3
<i>Par u. børn</i>	33.4	38.1	13.1	14.7
<i>Par m. børn</i>	30.4	33.5	52.2	58.7
<i>Geografi</i>				
<i>Nordjylland</i>	10.4	9.5	3.6	3.3
<i>Midtjylland</i>	22.5	23.1	14.7	14.9
<i>Syddanmark</i>	21.3	25.2	15.9	16.8
<i>Hovedstaden</i>	31.3	28.5	53.9	54.2
<i>Sjælland</i>	14.5	13.7	11.9	10.8
<i>Uddannelse</i>				
<i>Grundskole</i>	34.5	27.4	54.2	46.1
<i>Ungdomsudd.</i>	39.9	41.8	31.7	34.0
<i>Korte Videregåendeudd.</i>	4.2	4.7	3.3	5.0
<i>Mellemlange Videregåendeudd.</i>	12.7	15.7	5.9	7.5
<i>Lange Videregåendeudd.</i>	8.8	10.5	4.8	7.3
<i>Socioøkonomisk status</i>				
<i>Studerende</i>	8.1	7.5	14.1	16.4
<i>Lønmodtagergrundniveau</i>	30.0	30.0	30.6	35.7
<i>Lønmodtagermellemlige</i>	21.7	26.4	8.2	12.0
<i>Selvstændig</i>	3.7	3.8	4.4	3.3
<i>Uden for erhverv</i>	36.4	32.2	42.6	32.6
<i>Disponibel indkomst (person, tusinder)</i>				
<i>1. -100</i>	19.5	17.1	33.7	29.0
<i>2. 100-150</i>	16.7	15.4	23.3	20.1
<i>3. 150-200</i>	19.2	16.2	20.8	23.9
<i>4. 200-300</i>	28.7	31.9	18.4	21.2
<i>5. 400+</i>	15.9	19.3	3.8	5.8
<i>Herkomst</i>				
<i>Dansk oprindelse</i>	88.6	92.4		
<i>Indvandrere/Efterkommere</i>	11.4	7.6		

For så vidt angår køn er mænd let underrepræsenterede blandt de endelige svar i den tilstræbt repræsentative undersøgelse. Kvinder er tilsvarende overrepræsenterede. Kønssammensætningen er stort set repræsentativ blandt gruppen af indvandrere og efterkommere.

De yngre 18-34 årige er underrepræsenterede i den generelle undersøgelse, mens det for indvandrergruppen snarere gælder, at det er de 35-49-årige der er let underrepræsenterede.

For begge undersøgelser gælder det, at enlige er underrepræsenterede, mens par er overrepræsenterede.

Det geografiske match er højt i begge undersøgelser. Dog er der lidt flere fra hovedstadsområdet og lidt færre fra Syddanmark i den generelle undersøgelse.

Vedrørende uddannelsesniveau er det laveste uddannelsesniveau (grundskole) underrepræsenteret i begge undersøgelser, mens de højere uddannelseskategorier er overrepræsenterede.

Folk uden for erhverv er underrepræsenterede i begge undersøgelser, mens lønmodtagere på mellemniveau er overrepræsenterede. Blandt indvandrerne er lønmodtagere på grundniveau også overrepræsenterede.

Tilsvarende er lavere indkomster underrepræsenterede i begge undersøgelser, mens højere indkomster er overrepræsenterede.

I og med at den repræsentative undersøgelse er tilstræbt repræsentativ, er der også inkluderet indvandrere og efterkommere i denne. Her ses det, at folk med dansk oprindelse er overrepræsenterede, mens indvandrere og efterkommere er underrepræsenterede.

Sammenfattende må det dog konstateres, at disse forskelle mellem undersøgelsespopulation og de opnåede svar er meget begrænsede. I undersøgelsens datasæt er det dog muligt at korrigere for disse med statistiske vægte. Som vi skal se herunder er effekten af disse relativt begrænset da undersøgelsens repræsentativitet er relativt høj.

Vægte: Statistiske vægte bruges til at korrigere for forskelle mellem population og opnåede svar på udvalgte karakteristika. Dette er af betydning, når man vil udtale sig om simple fordelinger på forskellige variable i populationen. For så vidt angår statistiske sammenhænge mellem forskellige variable er effekten af eventuelle demografiske repræsentativitetsproblemer sjældent betydningsfuld. Desuden kan brugen af statistiske vægte ved statistiske sammenhænge føre til bias i de statistiske estimater. Ydermere korrigerer demografiske vægte heller ikke for, at eksempelvis bestemte holdninger kan være under- eller overrepræsenterede inden for de enkelte kategorier (men korrigerer for forskelle på tværs af kategorier inden for de

enkelte variable). De statistiske vigtige kan dog som sagt være nyttige ved deskriptive fordelinger.

Danmarks Statistik har foretaget en opregning med en række specifikke registervariable, som har haft betydning i forhold til bortfaldet. Disse er de samme som angivet i tabel 3, dvs. køn, alder, familietype, uddannelse, socioøkonomisk status og personlig disponibel indkomst. Tabel 4 herunder illustrerer disse vægtes betydning på fem udvalgte variable.

Tabel 4: Resultater for udvalgte variable med og uden vægte

	Repræsentativ undersøgelse		Indvandrere/efterkommere	
	Uden vægte	Med vægte	Uden vægte	Med vægte
Social tillid ¹⁰	77,5	74,8	50,0	47,4
Frivilligt arbejde ¹¹	34,9	33,2	27,3	28,1
Politisk interesse ¹²	70,5	68,2	58,3	57,3
Ses ned på ¹³	6,5	7,7	31,3	30,5
Skal følge samme skikke ¹⁴	51,8	48,8	42,5	43,1
Skal kunne kritisere religion ¹⁵	84,0	83,3	48,0	48,6

Som forventet ændres resultaterne kun meget lidt af at anvende vægte, idet de indsamlede svar i høj grad matcher populationen (på de demografiske karakteristika i tabel 3). Generelt ændrer vægtene disse deskriptive fordelinger med nogle få procentpoint.

Et spørgsmål om denne spørgeskemaundersøgelses resultater i forhold til tidligere lignende undersøgelser kan dog stadig rejses. Markante forskelle mellem denne og tidligere undersøgelser kunne rejse spørgsmål om reliabiliteten af de indsamlede data. Selvom denne undersøgelse som noget unikt søger at afdække "fællesskabsforestillinger" er der eksempelvis visse mål for social sammenhængskraft, som denne undersøgelse deler med tidligere undersøgelser. Vi vil her kigge på henholdsvis social tillid, frivilligt arbejde og politisk interesse.

Høj social tillid, hvor omkring 75 pct. af befolkningen angiver at stole på andre mennesker, er helt forventeligt i den danske kontekst. Eksempelvis angav 76 pct. af danskerne det samme i 2005-2008-modulet af World Value Survey (Larsen 2013)¹⁶. I den tidligere nævnte rapport

¹⁰ Svarer "De fleste er til at stole på" til "Alt i alt, mener du at folk er til at stole på, eller kan man ikke være for forsigtig, når man har med mennesker at gøre?".

¹¹ Svarer "Ja" til "Deltager du i frivilligt arbejde i tilknytning til en forening? Fx samlet penge ind, hjulpet til, siddet i bestyrelsen, i udvalg m.m. Her tænkes kun på ulønnet arbejde, dog må du gerne få kompensation for udgifter".

¹² Svarer "Meget" eller "Noget" til "Hvor interesseret er du i almindelighed i politik?".

¹³ Svarer "Ja" til "Synes du, du tilhører en gruppe, der ses ned på?".

¹⁴ Svarer "Helt enig" eller "delvist enig" til "Det er bedst for et land, hvis så godt som alle følger de samme skikke og traditioner".

¹⁵ Svarer "Helt enig" eller "delvist enig" til "Det hører med til ytringsfriheden at kunne kritisere enhver religion".

¹⁶ Larsen, Christian Albrekt (2013). *The Rise and Fall of Social Cohesion. The Construction and De-Construction of Social Trust in the US, UK, Sweden and Denmark*. Oxford: Oxford University Press.

vedrørende "Medborgerskab i Danmark" (med data fra 2009-2010) angav 72 pct. af befolkningen med dansk baggrund at have høj social tillid, mens det gjaldt for 40 pct. af befolkningen med indvandrerbaggrund. Forskellen er således lidt mere markant end tilfældet er for denne undersøgelse (75 pct. versus 47 pct.).

For så vidt angår frivilligt arbejde, finder Fridberg & Henriksen (2014)¹⁷ og Torpe (2011)¹⁸ at henholdsvis 38 og 37 pct. af befolkningen generelt deltager i frivilligt arbejde. Dette er lidt højere end de 35 pct. i denne undersøgelse, men i de to ovennævnte kilder spørges der også mere detaljeret ind til flere former for frivilligt arbejde. "Medborgerskab i Danmark" fandt at 44 pct. af de etniske danskere arbejdede frivilligt i mindst én forening, mens det gjaldt for 26 pct. af indvandrerne. Målet er ikke helt sammenligneligt med denne undersøgelse (33 pct. versus 28 pct.), men igen er forskellene mellem danskere og indvandrere lidt mere markante i 2011-rapporten.

Både "Medborgerskab i Danmark" og den ligeledes tidligere nævnte rapport om "Etniske gruppers værdier" fra 2007 har afdækket forskelle i politisk interesse mellem etniske danskere og indvandrere. I "Medborgerskab i Danmark" angav 65 pct. af danskerne og 48 pct. af indvandrerne at være "meget" eller "noget" politisk interesserede. Igen er forskellene lidt mere markante end denne undersøgelse (68 pct. versus 57 pct.). I "Etniske gruppers værdier" ligger gennemsnittet på omkring 50 pct. for indvandrere (et samlet gennemsnit angives ikke, men de forskellige grupper spreder sig omkring niveauer på 40-60 pct.).

Det skal igen bemærkes, at disse to kilder ikke sammenligner indvandrere og efterkommere med et repræsentativt udsnit af befolkningen (som i denne undersøgelse), men med etniske danskere. Ydermere er det som tidligere nævnt ikke de samme indvandrergrupper, der sammenlignes med.

Forskellene i forhold til tidligere undersøgelser må således i nogen grad forventes at afspejle ikke helt sammenlignelige mål og forskellige undersøgelsespopulationer. På trods af dette stemmer resultaterne for befolkningen generelt og forskellene mellem befolkning og indvandrere i høj grad overens med tidligere undersøgelser på disse mål. Forskellene er dog mindre udtalte end i "Medborgerskab i Danmark".

¹⁷ Fridberg, Torben & Henriksen, Lars Skov (2014). *Udviklingen i frivilligt arbejde 2004-2012*. København: SFI.

¹⁸ Torpe, Lars (2011). "Forenings-Danmark", pp. 221-238 i Peter Gundelach (red.), *Små og store forandringer. Danskernes værdier siden 1981*. København: Hans Reitzel

7. Sammenfatning

"Fællesskabsforestillinger blandt danskere og nydanskere" omfatter et repræsentativt udsnit af befolkningen på 1282 respondenter samt 518 respondenter fra oprindelseslandene Tyrkiet, Pakistan, Irak, Libanon og Eksjugoslavien (inkl. efterkommere). Svarprocenterne er lidt lavere end tidligere, lignende undersøgelser, men de indsamlede svar er dog relativt repræsentative for undersøgelsespopulationerne hvad angår køn, alder, familiesammensætning, uddannelsesniveau, socioøkonomisk status og disponibel indkomst. Statistiske vægte, der korrigerer for selvsamme socio-demografiske karakteristika er dog inkluderet i de færdige datasæt. På mål for social sammenhængskraft, der er sammenlignelige med tidligere undersøgelser, stemmer resultaterne i relativt høj grad overens med disse undersøgelser.